

Ἰταλίαν, τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Αὐστρίας, τὴν Γαλλίαν, τὸ Δουδῖνον καὶ τὰς παρακειμένας πόλεις τῆς ἀπὸ Βρεντητίου εἰς Παριτίους γραμμῆς ταχυδρομεῖον, οἱ ἐπιβάται, καὶ τὰ ἐμπορεύματα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διευθυνῶσι διὰ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον των. Ἡ Θεσσαλονίκη λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κατασταθῇ τὸ ἐπίκειον τῆς ἀπὸ Σουεζ διὰ τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην γραμμῆς, ἀλλ' ἡ Ἑλλάς ἔνεκα τῆς θέσεώς της, μάλιστα μετὰ τὴν τομὴν τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ διὰ τοῦ Σουεζ ἐμπορικὴ γραμμὴ φέρει τὰ ἐμπορεύματα καὶ τοὺς ἐπιβάτας τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου, τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ἰάβας, τοῦ Σίδονι, τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, οἵτινες διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης συγκεντρῶνται εἰς Σουεζ, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Εὐρώπην, καὶ ὅτι ἐξ ἀνάγκης θὰ διέρρηται διὰ τῆς Κορινθιακῆς διώρυγος ἡ γραμμὴ αὕτη, ἥτις πρὶν πραγματοποιηθῆ, θὰ διασπᾶται καὶ θὰ διακλαδουταὶ ἐξ ἀνάγκης.

Κατὰ τὰς ἀκριβεστεράς μέχρι τοῦδε γενομένας καταμετρήσεις, ἡ ἐξ Ἀλεξανδρείας μέχρι Πειραιῶς ἀπόστασις εἶναι 511 μιλίων, μέχρι Θεσσαλονίκης δὲ 670 (ἤτοι 16 ὥρων διαφορά!) Ὡστε οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ὁ κεντρικὸς λιμὴν πασῶν τούτων τῶν γραμμῶν εἶναι ἡ Κόρινθος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καταδείξωμεν τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν γραμμῶν, ἅτινα ἐπιφέρουσιν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, δι' ὧν διέρχονται; Ἡ ἀρχαία Ἑλλάς κατεστράφη κυρίως, ὅταν ἡ ἐμπορικὴ παγκόσμιος γραμμὴ, ἥτις δι' αὐτῆς διήρχετο καὶ καθίστα ἅμα αὐτὴν κέντρον, μετετοπίσθη εἰς τὴν Ῥώμην καὶ Ἀλεξανδρείαν.

ΑΘ. ΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ.

ΤΕΚΝΑ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΟΝΕΩΝ ΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ernest Legouvé]

Ἔως τώρα σὰς ὠμίλησα μόνον περὶ τῶν αἰσθημάτων τῶν τέκνων· ἀλλὰ τί νὰ εἴπω περὶ τῶν γονέων; τί ἄλλο ἢ ὅτι οὗτοι διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν χειρῶν ἐργάζονται εἰς τὴν κατάπτωσιν των. Ἐν ᾧ ὁ υἱὸς γίνεται φαντασμένος καὶ τραχὺς ἐξ ἀλαζονείας, ὁ πατὴρ ὑποχωρεῖ ἐξ ἀδυναμίας, ἡ μήτηρ ταπεινοῦται ἐξ ὑπερβολικῆς ἀγάπης. Ἡ λατρεία αὕτη τῶν μητέρων καθίστησιν αὐτὰς θεραπεινίδας τῶν υἱῶν των. Ταῖς φαίνεται φυσικώτατον νὰ καθαρῶσιν τὰ ἐνδύματα τῶν, νὰ στυλθόντων τὰ ὑποδήματα τῶν, νὰ ὑπακούουν εἰς τὰς διαταγὰς των δὲν εἶναι αὐτοὶ πλέον οἱ γονεῖς καὶ οἰκοδεσπόται, εἶναι ὁ υἱός. Προσκαλεῖ τοὺς φίλους του, δέχεται τοὺς φίλους του, ἐστὶ τὸς φίλους του. Ποῖος τοὺς ὑπηρετεῖ

εἰς τὴν τράπεζαν; Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ. Ποία εἶνε ἡ ἀμοιβὴ τῆς φιλοφροσύνης των; Σιωπῶμα τι ὑβριστικόν, ἂν τοιμήσωσι ν' ἀναμίσξωσι παρατήρησιν τινὰ ἢ συμβουλήν κατὰ τὴν συνδιάλεξιν. Ποίαν στάσιν λαμβάνουσιν ἀπέναντι τῶν σιωμμάτων τούτων; Ταπεινοῦσι τὴν κεφαλὴν των καὶ δέχονται ταῦτα. Δὲν ἀπέχουσι πολὺ τοῦ νὰ πιστεύσωσι ὅτι ὁ υἱός των ἔχει δίκαιον. Οἱ γονεῖς σήμερον εἶνε ταπεινοὶ πρὸ τῶν τέκνων των.

Πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς πείρας προερχόμεναι παρατηρήσεις συγκεφαλαιῶνται εἰς τοῦτο: ὁ υἱὸς δὲν πιστεῖται πλέον εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πατρός, ὁ πατὴρ δὲν πιστεῖται πλέον εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἀξίαν καὶ οὕτω καταστρέφεται ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ τὸ ζωτικώτατον αὐτῆς στοιχεῖον, τὸ πνεῦμα τῆς διευθύνσεως. Δὲν ὑπάρχει πλέον χεῖρ διὰ τὸ πηδάλιον. Τὸ συμπέρασμα ἀφορᾷ, ἐννοεῖται, μόνον εἰς τὰ δύο πέμπτα τῶν οἰκογενειῶν, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ αὐτὰς εἶνε ἀπόλυτον.

Εἶχον ἀκούσει τοὺς λόγους τούτους μὲ ὀδυνηρὴν προσοχήν. Ἀπεκρίθη μετὰ στιγμιαίαν σιγὴν καὶ ἀτενῶς θεωρῶν τὸν φίλον μου:

— Πῶς λοιπὸν παραμένετε ἀκόμη εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου σας; ἂν κατὰ τὴν γνώμην σας ἡ παιδείσις ἀποκτάται μὲ θυσίαν τόσων οἰκογενειακῶν ἀρετῶν, ἡ παιδείσις εἶνε φοβερὸν δυστύχημα! Σῆς ὁ ἴδιος γίνεσθε συνένοχος δημοσίας βλάβης, καὶ ἡ συνειδήσις σας ἐπιβάλλει ν' ἀπέλθετε τῆς θέσεώς σας.

— Καὶ θὰ τὸ ἔκαμνα, ἂν δὲν ἤμην δεσμευμένος εἰς τὴν θέσιν μου ἀπὸ τὰς πεποιθήσεις μου καὶ τὸ καθήκόν μου.

— Ποῖαι εἶνε αἱ πεποιθήσεις σας; Ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ καθήκον; Πρὸς ποῖον σκοπὸν ἀποβλέπετε;

— Ἴδου ποῖος εἶνε ὁ σκοπός μου: Ὅσον μᾶλλον ἐμελέτησα καὶ ἐσκέφθην, τόσον σταθερωτέραν ἐσχημάτισα τὴν ἐξῆς ιδέαν: Ὅτι εἰς τὴν στιγμὴν τῆς κρίσεως τὰ πάντα εἶνε κρίσις· ὅτι ἐκάστη πρόοδος ἐξαγοράζεται δι' ἀνησυχίας καὶ λύπης· ὅτι οὐδεμίαν μεταρρυθμίσις δύναται νὰ συντελεσθῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἢ τῇ οἰκογενεῖᾳ χωρὶς νὰ κλονήσῃ ἐν μέρει τὴν κοινωνίαν ἢ ἀνακαίνιζαι, καὶ τὴν οἰκογένειαν ἢ ἠθικοποιεῖ· ὅτι τέλος εἶνε νόμος τῆς γῆς ταύτης ἐφ' ἧς καὶ τὸ ἐλάχιστον φύτρον δὲν δύναται νὰ βλαστήσῃ χωρὶς νὰ σχίσῃ τὸ περιβάλλον αὐτὸ περικάλυμμα.

Ἐνώπιον λοιπὸν τοῦ νόμου τούτου τί πρέπει νὰ πράξῃ ὁ εἰς τὴν ιδέαν τῆς προόδου ἀφωσιμένος ἄνθρωπος; νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ ἔργον διὰ τοὺς κινδύνους τοῦ ἔργου; Ὅχι! πρέπει ἐκ τῆς συναισθήσεως ἀκριβῶς τῶν δυσχερειῶν καὶ τῶν κωλυμάτων νὰ δανεισθῇ θάρρος καὶ νὰ εὕρῃ μέσον πρὸς καταπολέμησιν καὶ κατανίκησιν τοῦ κακοῦ.

— 'Αλλά πῶς νὰ τὸ καταπολεμήσῃ; πῶς νὰ τὸ νικήσῃ; πῶς ἐλπίζετε ὅτι δύναται νὰ γείνη;

— Ἡ ἐλπίς μου στηρίζεται κατὰ πρῶτον καὶ κατ' ἀρχάς ἐπὶ τοῦ γενικοῦ τούτου ἀξιώματος, ὅτι πᾶν κακὸν ἐκ τοῦ καλοῦ προερχόμενον εἶνε κατ' ἀνάγκην μεταβατικόν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ θεωρῶμεν αὐτὸ ὡς φόρον ταχθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ πᾶσαν πρόοδον, ὅπως μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ γείνωμεν ἄξιοι, καὶ μετὰσχῶμεν αὐτῆς. Ἐν τῇ παρουσίᾳ περιστάσει τὸ ἀξίωμα τούτο εἶνε ἀναμφισβήτητον. Διότι ποῖον εἶνε τὸ νόσημα, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν; Νόσημα φοβερόν, ἀναμφιβόλως, δὲν τὸ ἀποκρύπτω, ἀλλ' ἐπιτόπιον, περιορισμένον ἐκ τῆς φύσεώς του εἰς τὰξιν τινὰ τῆς κοινωνίας καὶ ἐπὶ ὠρισμένα ἔτη. Πράγματι ἄς παρέλθωσιν μία ἢ δύο γενεαί· οἱ σήμερον υἱοὶ ἄς γείνωσι πατέρες, καὶ ἡ ἀνισότης τῆς ἐκπαιδύσεως ἐξαλείφεται μεθ' ὅλων αὐτῆς τῶν ἀταξιών· διότι οἱ παρ' ἡμῶν ἀνατρεφόμενοι θὰ δυνηθῶν ἀναμφιβόλως ν' ἀναθρέψωσι καλλίτερον τὰ τέκνα των, ἀλλὰ τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα θὰ εἶνε μικρότερον· μεταξὺ αὐτῶν θὰ ὑπάρχῃ διαφορὰ οὐχὶ ὅμως ἄβυσσος.

Τὸ ζήτημα τῆς ἡλικίας προσέτι μοὶ δίδει θάρρος. Σᾶς ἔκαμα λόγον περὶ τῆς ἡθικῆς κρίσεως, ἣτις ἐκδηλοῦται παρὰ τοῖς νεανίσκοις δεκατεσσάρων ἢ δεκαπέντε ἐτῶν. Πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι ἡ ἐποχὴ τῶν εἴκοσι πέντε μέχρι τριάκοντα ἐτῶν ἐπιφέρει ἄλλην ὅλως διάφορον καὶ σωστικὴν ὅσον ἡ πρώτη ὑπῆρξεν ὀλεθρία.

Ἀφοῦ διασκεδασθῶν αἱ πρῶται ἐξάψεις, οἱ πρῶτοι καπνοὶ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ ὁ νεανίας γείνη ἀνὴρ, καὶ διδασθεὶς ὑπὸ τὰς πείρας τοῦ βίου ἀνοίξῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ βλέπει τί εἶνε ἀληθές, ἐνοεῖ τί εἶνε δίκαιον, ἐκτιμᾷ τί εἶνε καλόν.

Ἡ ἀχαριστία τῶν τέκνων εἶνε ἐνίοτε τὸ πρῶτον δέρμα τὸ πίπτον μετὰ τῆς ἡλικίας. Ἡ διαχείρισις τῶν πραγμάτων εἶνε δευτέρα ἀγωγή διορθῶσα καὶ συμπληροῦσα τὴν πρώτην. Τέλος δὲ τρίτη ἀφορμὴ δίδουσα μοὶ θάρρος καὶ ἐλπίδα, εἶνε ὅτι ἀπὸ δεκακοτῶ ἐτῶν ἐργάζομαι ὅπως ἰδρῶσω ἐν τῷ σχολείῳ ἡμῶν παρὰ τὴν παιδευσιν τὴν ἡθικὴν ἀγωγήν. Πρέπει νὰ προστεθῇ, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ προσέθηκα, εἰς ἐκάστην τῶν τάξεων μᾶς μάθημα υἱικῆς εὐλαβείας. Τὸ πρόγραμμά μου εἶνε ἀπλουστατον· σκοπῶ νὰ καταστήσω τὰ παιδιὰ τόσοσιν εὐγενῆ τὴν καρδίαν, ὥστε νὰ αἰσθάνωνται εὐγνωμοσύνην καὶ σεβασμὸν πρὸς τοὺς γονεῖς των καὶ ἐξ αὐτῆς ἔτι τῆς ἀποστάσεως, ἣτις τοὺς ἀποχωρίζει. Διότι τὴν ἀπόστασιν αὐτὴν ποῖος τὴν ἐδημιούργησε; Αὐτοὶ οἱ γονεῖς. Πῶς; διὰ μεγάλων θυσιῶν καὶ θερμῆς στοργῆς. Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ κάμωμεν τοὺς υἱοὺς νὰ ἐνοήσωσι τὴν ἄξιαν τῆς πρὸς αὐτοὺς δειχθείσης ἀγάπης, ὅπως αἰσθανθῶσιν τὴν ἀνάγκην, τὸ πάθος, τὴν δύναμιν, νὰ ὑψωθῶσιν ἐξ εὐγνωμοσύνης μέχρι τοῦ ὕψους αὐτῆς τῆς

ἀγάπης. Εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῆς ἰδέας ταύτης προσκαλῶ πάντας τοὺς βοηθοὺς, ὅσους ἔχω περὶ ἐμέ.— τοὺς καθηγητὰς τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν μαθημάτων, καὶ πάντας ἐν γενεῖ τοὺς καθηγητὰς. Εὐρίσκω τὰ κατάλληλα βιβλία, διδάσκω τὴν ἡθικὴν τοῦ καθημερινοῦ βίου, ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν ὅλων τῶν ψυχολογούντων συγγραφέων. Ἔλθετε καὶ σεῖς εἰς βοήθειάν μου· βλέπω ὅτι ἐνασχολεῖσθε εἰς τὰ προβλήματα τῆς ἀγωγῆς, δύνασθε νὰ μοῦ παρουσιάσετε νέαν τινὰ ἰδέαν, ἐνδιαφέροντα τινὰ γεγονότα. Πάντα δύνανται νὰ μὲ ὠφελήσωσι διότι πάντα μοὶ εἶνε ἀναγκαῖα. Ἐρευνήσατε, μελετήσατε, ἐπανελέθετε καὶ εἰς τὴν πρώτην μᾶς συνάντησιν θὰ σᾶς ἀνακοινώσω μίαν ἄλλην ἰδέαν ἣν ἐγκυμονῶ τώρα ἐν τῇ κεφαλῇ μου, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσις δύναται ἴσως νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ προχωρήσωμεν μέγα βῆμα πρὸς τὸν σκοπὸν ὃν ἐπιδιώκομεν.

Ἀπῆλθον συγκεκινημένος, τεταραγμένος, ὑποσχεθείς νὰ φανῶ ἄξιος τῆς πρὸς ἐμέ ἐπικλήσεώς του.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἔκρουον τὴν θύραν τοῦ σπουδαστηρίου τοῦ φίλου μου.

— Πάλιν ἐγώ! τῷ εἶπον γελῶν.

— Φέρετε πολλὰς σκέψεις σας;

— Πολλὰς σκέψεις ὄχι· ἀλλὰ σᾶς φέρω ἐν γεγονόσι πολὺ ἐνδιαφέρον.

— Διηγηθῆτέ το· ὁ Βερνζέρος ἔλεγε: Τὰ γεγονότα εἶνε οἱ πατέρες τῶν ἰδεῶν. Ἄν ἡ διήγησίς σας ἔχῃ ἀπλῶς τὴν ἄξιαν διηγήματος, θὰ τὸ χρησιμοποιοῦσα μεταχειριζόμενος αὐτὸ ὡς παράδειγμα εἰς καμμίαν παράδοσίν μου. Ἄν ἐγκλείη γενικὰς τινὰς ἀληθείας, θὰ τὰς ἀνακαλύψω καὶ θὰ τὰς ἐξαγάγω. Ἀρχίσατε λοιπὸν καὶ ὁμιλήσατε ὅσον δύνασθε ἐν ἐκτάσει.

— Ἴδου τί εἶδον, ἀπεκρίθη. Ἐκαστον φθινόπωρον διαμένω εἰς μικρὸν χωρίον τῆς Τουραίνης ὀνομαζόμενον Διμμαρτέν. Πρὸ πέντε ἐτῶν κατὰ τύχην ἐσχετίσθην μὲ ξυλουργόν τινα ὀνομαζόμενον Βιλνέβ, τοῦ ὁποίου μοὶ ἔκαμεν ἐντύπωσιν ὁ ἰσχυρὸς χαρακτήρ, καὶ τὸ ζωηρὸν ἂν καὶ ἀκαλλιέργητον πνεῦμα. Ἄν καὶ καταστηματοῦρχος, ἦτο πράγματι ἐργάτης, διότι εἰργάζετο πρακτικῶς. Αἱ γνώσεις του περιορίζοντο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν καὶ ἀμυδράς τινὰς ἰδέας ἱχνογραφίας· ἀλλὰ διηθῆνε καλλίστα τοὺς δέκα ἢ δεκαπέντε ἐργάτας, οὓς εἶχεν εἰς τὸ καταστήματά του εἶχε τὸ χάρισμα τοῦ διοικεῖν. Τὸν χειμῶνα τοῦ 185... ὁπότε ξυλῖνη τις γέφυρα παρέρρηθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων πλημμυρήσαντος χειμάρρου, ὁ Βιλνέβ ἔδειξεν ἐν τῇ κρίσειμῳ ἐκείνῃ περιστάσει ἀπίστευτον γενναϊότητα καὶ ἐπινοητικὸν πνεῦμα.

Μείνας μόνος μετὰ τοῦ υἱοῦ του μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του, ἠθέλησεν ἵνα τὸ παιδίον ἀνατραφῇ διαφορετικῶς ἀπ' αὐτόν. Δωδεκάετη τὸν εἰσήγαγεν εἰς ἐκπαιδευτήριον καὶ δεκαπενταετῆ τὸν ἔστειλεν εἰς σχολὴν γεφυροποιίας.

Γείτονες καὶ φίλοι τὸν ἔφεξαν ὅτι ἐσπούδαζε τὸν υἱὸν του ὡς νὰ ἦτο εὐγενής.

— Ὑπέφερα πολὺ ἀπὸ τὴν ἀγγραματοσύνην μου, εἶπε, καὶ δὲν ἀφίνω ἀγράμματον τὸν υἱὸν μου.

Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀνεχώρησεν εἰς τὴν σχολὴν ἐκείνην εἶδον ἰδίους ὄμμασι τὸν ἀποχαιρετισμὸν υἱοῦ καὶ πατρός, καὶ ἔμεινα κατασυγκινημένος ἐκ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ ἐνός καὶ τῆς φιλοστοργίας τοῦ ἄλλου. Τοὺς ἐπανεῖδον ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του. Ποία μεταβολή! Οὐχὶ ὅτι ὁ υἱὸς διέψευσε τὰς ἐλπίδας τοῦ πατρός. Εἶχεν ἀναδειχθῆ ὁ ἄριστος μαθητὴς τῆς σχολῆς. Ἐθεωρεῖτο ὡς εἰς τῶν καλλίστων μηχανικῶν, ἀλλ' ἡ χαρὰ τοῦ πατρός εἶχεν ἀποπτῆ· ὁ υἱὸς δὲν καταλύει πλέον εἰς τὴν οἰκίαν του ἢ κατὰ τύχην μόνον, τὴν ἐποχὴν τοῦ κυνηγίου ἢ ἐπιτυχία αὐτοῦ, οἱ ἔπαινοι τῶν ἀνωτέρων του, ὁ βλακώδης θαυμασμὸς τῶν χωρικῶν τὸν κατέστησαν ἀλαζόνα. Μόλις ἐπιστρέψας ἐκ τῆς σχολῆς, μετέβαλε τὰ πάντα ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἡ λέξις ξυλουργὸς γεγραμμένη ἐπὶ τῆς θύρας προσέβαλλε τὴν ματαιοδοξίαν του· ἐξήλειψεν αὐτὴν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀγνοῖα ὁποίας ἐπιδιωρώσεως καὶ δὲν ἐπανέβηκεν αὐτῇ. Ὁ πατὴρ ἐλυπήθη ὡς εὐπατρίδης βλέπων ἀφαιρούμενα τὰ ἐμβλήματα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυρεοῦ του. Ἐντούτοις ἐσιώπησε, στερερὰν ἀπόφασιν ἔχων νὰ καταπίῃ ἐν σιγῇ καὶ μὴ χερί πυθμένους τὸ πικρὸν ποτήριον. Ὁ πάνινος βραχὺς ἐπενδύτης ὃν ἔφερον ὁ Βιλνέβ εἰς τὰς ὄρας τῆς ἐργασίας του ἐταπεινὸν τὸν υἱὸν· ἠθέλησεν ἵνα ὁ γέρον ἐργάτης ἀπαρνηθῇ τὸν πιστὸν τοῦτον τῆς ζωῆς του σύντροφον καὶ φορέσῃ ἀγνοῖα ὁποῖον γελοῖον ἔνδυμα. Ἄλλ' εἰς τοῦτο ὁ πατὴρ ἠνωρθώθη καὶ τῷ εἶπε διὰ φωνῆς σθεναρᾶς:—Αὐτό, ὄχι, δὲν θὰ τὸ κάμω. Εἶνε σκυθρωπός, σιγηλός, περίλυπος, ἀλλὰ δὲν δεικνύει τὴν λύπην του οὐδὲ τὰ δάκρυά του. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ νέου πρὸς αὐτὸν ἐπαυξάνει τὴν θλίψιν του. Ὁ υἱὸς του ἐντούτοις δὲν ἔγεινε κακὸς υἱός. Οὐδὲ στιγμὴν ἔδειξε τραχύτητα ἢ ἀνευλάβειαν πρὸς τὸν πατέρα του· θὰ τὸν συκοφαντήσω ἀνείπω ὅτι δὲν ἀγαπᾷ τὸν πατέρα του. Τὸν ἀγαπᾷ ἀλλὰ τὸν περιφρονεῖ. "Ὅτε ὁ πατὴρ του ἠθέλησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τῶν σπουδῶν του, ὑπέξφυγε ν' ἀπαντήσῃ κ' ἐμειδίασε. Τὸ ἐπόμενον γεγονός, οὐτινος ὑπῆρξα μάρτυς χθές, μοὶ ἀπεκάλυψε ὅλον τὸ βάθος τοῦ κακοῦ.

Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τοῦ Βλοᾶ εἶχε προκηρύξει διαγωνισμὸν πρὸς κατασκευὴν φραγμοῦ κατὰ τῆς ἐκχειρίσεως τοῦ ποταμοῦ Σέρ, ὁ δὲ νέος ἐπεμψεν εὐφυῆς σχέδιον εἰς ὃ ἐβόηθησαν αὐτὸ αἱ πρῶται αὐτοῦ περὶ ξυλουργίας γνώσεις ἃς ἔμαθε παρὰ τοῦ πατρός του. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐνεκρίθη παμψηφεί. Ὁ νομάρχης, ἄλλοτε συμμαθητὴς μου, περιοδεύων καὶ διελθὼν ἐκ τοῦ χωρίου, ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν νέον. Φαντασθῆτε ποίαν ἐντύπωσιν ἐπρο-

ξένησε τοῦτο εἰς τὸ χωρίον. Ἡμῖν ἐκεῖ· καὶ ὁ πατὴρ ἦτο, ἀλλ' οἴμοι, εἰς μίαν γωνίαν, ἐν μέσῳ τῶσαν θεατῶν, χωρὶς ὁ υἱὸς του, μεθυσθεὶς ἀπὸ τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρῃ κἀν αὐτὸν εἰς τὸν νομάρχην. Ἀγανακτήσας ἐκ τῆς λήθης ταύτης παρέλαβον τὸν γέροντα ἐργάτην ἐκ τοῦ μέσου τοῦ πλήθους καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἄκοντα εἰς τὸν νομάρχην.

— Κύριε νομάρχα, συγχαρῆτε καὶ τὸν πατέρα, διότι ὁ υἱὸς δὲν θὰ ἦτο ὅ,τι εἶνε ἄνευ τοῦ πατρός.

"Ὅχι, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὁ υἱὸς δὲν ἐξηγόρασε τὴν παροδικὴν του ἀχαριστίαν δι' ὀρμῆς γενναίας τῆς καρδίας του. Ἐφραίνετο μάλλον ἀμηχανῶν διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρός του ἢ πρόθυμος ὅπως καταστήσῃ καὶ αὐτὸν κοινωνὸν τοῦ θριάμβου του. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ νομάρχου ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὸν νέον νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὸ σχέδιόν του. Ἐδέχθη μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν, ἦν ἐμπνέει ἡ ἱκανοποιουμένη φιλαυτία. Ὁ γέρον ξυλουργὸς προσέθηκε παρατηρήσεις τινὰς εἰς τοὺς ἐπαίνους του, ὑπέδειξεν αὐτῷ πολλὰς δυσχερείας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου, ἃς προεῖδεν ἔνεκα τῆς μακρᾶς του πείρας, ἀλλ' ὁ νέος ἀπέριψε μετ' ἀνυπομονησίας καὶ τινος πείσματος ὅτι ἐτάραττεν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θριάμβου του. Ὁ πατὴρ δὲν ἐπέμεινε πλέον καὶ ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ἔστρεψε πρὸς με βλέμμα ἐν ᾧ ἀνέγνων τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ ὀδύνην.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

K*

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Κατὰ τὸ 1826 αἱ ἐπὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων ἐκδιδόμεναι ἐφημερίδες ὑπελογίσθησαν εἰς 3,168. Μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη, κατὰ τὸ 1866, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ἐφημερίδων ἀνῆρχετο εἰς 12,500· ἀρτίως δέ, καθ' ὑπολογισμοὺς δημοσιευθέντας ἐν τῷ Φιγαρῶ τῶν Παρισίων, ἀναβιβάζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς 35,000. Τὰ ἀγγλιστὶ ἐκδιδόμενα φύλλα εἶνε τὰ πολυπληθέστερα. Ὄντως τῷ 1826 ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἐξεδίδοντο 1378 ἐφημερίδες, τῷ 1866 ὑπερέβαινον τὰς 5,000, καὶ ἤδη τὰς 16,000.

Ἀναμφισβήτητον εἶνε ὅτι ἡ ἐφημερίς ἐγεννήθη ἐν Κίνα, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ἐπισήμου σχήματος ὅπερ ἡδὴ φέρει· σήμερον ἂν ἐξαιρέσωμεν ἀγγλικὸν τι φύλλον ἐν Σαγκάη, ὅπερ ἐκδίδεται καὶ κινεζιστί, οὐδὲν ἄλλο φύλλον δημοσιεύεται καθ' ἅπασαν τὴν Σινικὴν ἐπικράτειαν. Ἐν τούτοις οἱ Κινέζοι ἀγαπῶσι τὰς ἐφημερίδας, διότι ἐν Χογκόγκη, Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ καὶ πανταχοῦ ἔνθα ἀποτελοῦσιν ἐπαρκῆ ἀριθμὸν, ἐκδίδουσι τοιαύτας.